

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
नुसार राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील
गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदांकरीता
दिव्यांगासाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित
करण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमआयएस-१०२०/प्र.क्र.११७/राउशु-१

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २ डिसेंबर, २०२१

वाचा :- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.

२) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. अपंग -२०१३/ प्र.क्र.३५/
अ.क.२, दि.३०.०५.२०१८.

३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. दिव्यांग -२०१९/ प्र.क्र.
२५१/दि.क.२, दि.१२.११.२०२०.

४) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दिनांक
०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.

५) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. दिव्यांग -२०१९/ प्र.क्र.
२५१/दि.क.२, दि.०२.०२.२०२१.

६) शासन निर्णय, क्र. एमआयएस-१०२०/प्र.क्र.११७/राउशु-१, दि.१८.०२.२०२१.

७) शासन निर्णय, क्र. एमआयएस-१०२०/प्र.क्र.११७/राउशु-१, दि.२९.०७.२०२१.

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील पदांची पदसुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि.०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून प्रसिध्द केलेली आहे. त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेली गट-अ ते गट-ड संवर्गातील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत, अशा पदांबाबत तसेच, केंद्र शासनाने प्रसिद्ध केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या तसेच कामाचे स्वरूप व प्रचलीत वेतन श्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत, अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी, राज्य शासन सेवेतील ही पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित राहतील, अशा सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत. दि.१८.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील ११ पदे सुनिश्चित करण्यात आली आहेत. तसेच, दि.२९.०७.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये, तज्ञ समितीने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील गणवेशधारी व शारीरिक पात्रता विहित केलेल्या संवर्गातील पेटी ऑफिसर, जवान-नि-वाहनचालक व जवान हे संवर्ग दिव्यांग सुनिश्चितीतून वगळण्यात आले असून, ८ संवर्गात दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्यात आली आहेत. राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील गट-ड संवर्गातील दिव्यांगासाठी

सुनिश्चित न केलेल्या आवेष्टक, दफ्तरबंद व पट्टानाईक या संवर्गामध्ये दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीच्या अनुषंगाने, राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील गट-ड संवर्गातील आवेष्टक, दफ्तरबंद व पट्टानाईक या संवर्गात “विवरणपत्र-अ” मध्ये दर्शविल्यानुसार दिव्यांगासाठी पद सुनिश्चित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्र. २०२११२०२१६५०४४८५२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरी ने साक्षात्कीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सहपत्र : विवरणपत्र-अ

(संदिप ढाकणे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा. राज्यमंत्री, राज्य उत्पादन शुल्क यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) प्रधान सचिव, राज्य उत्पादन शुल्क यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ५) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ६) आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ७) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता १/२), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- ८) महालेखापाल (लेखापरीक्षा-१/२), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- ९) सर्व विभागीय उप आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क,
- १०) सर्व अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क,
- ११) निवडनस्ती -राउशु-१

शासन निर्णय क्रमांक : एमआयएस-१०२०/प्र.क्र.११७/राउशु-१, दि.०२.१२.२०२१ सोबतचे
“विवरपत्र-अ”

राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाची पदे.

अ. क्र.	पदनाम	गट	कार्यात्मक आवश्यकता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चित	पदाच्या कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या
1	दफ्तरबंद	ड	S, ST, W, BN, MF, RW, SE, H	a) B, LV b) D, HH c) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MOD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	अभिलेख शाखेतील अभिलेख अद्यावत व सुस्थितीत ठेवणे, संबंधित कार्यालयातील स्वच्छता व इतर अनुषंगिक कामे.
2	पट्टानार्क	ड	S, ST, W, BN, MF, RW, SE, H	a) B, LV b) D, HH c) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MOD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या दालनाबाहेर दारवान म्हणून कार्य करणे. संबंधित दालनातील स्वच्छता व इतर अनुषंगिक कामे.
3	आवेष्टक (पॅकर)	ड	S, ST, L, BN, MF, PP, SE	a) B, LV b) D, HH c) OL, BL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MOD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	आवेष्टन (पॅकिंग) करणे व त्याअनुषंगिक इतर कामे.

Category Abbreviations Used:

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
01	B	Blind	11	LC	Leprosy Cured
02	LV	Low Vision	12	Dw	Dwarfism
03	D	Deaf	13	AAV	Acid Attack Victim
04	HH	Hearing Handicapped	14	MDy	Muscular Dystrophy
05	OA	One Arm	15	ASD	Autism Spectrum Disorder (M=Mild, MoD=Moderate)
06	OL	One Leg	16	ID	Intellectual Disability
07	BA	Both Arm	17	SLD	Special Learning Disability
08	BL	Both Leg	18	MI	Mental Illness
09	OAL	One Arm and One Leg	19	MD	Multiple Disabilities.
10	CP	Cerebral Palsy			

Functional Requirement Abbreviations Used:

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	S	Sitting	8	PP	Pulling & Pushing
2	ST	Standing	9	MF	Manipulation by Fingers
3	W	Walking	10	RW	Reading & Writing
4	BN	Bending	11	SE	Seeing
5	L	Lifting	12	H	Hearing
6	KC	Kneeling & Crouching	13	C	Communication
7	JU	Jumping			